

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 24 sierpnia 2023 r.

ZP-KNPS.431.6.30.2023.ADZ

Pani
Ewa Trasper
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Ciepłowodach

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 27-28 czerwca 2023 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285) zespół kontrolerów: Anita Denes-Ziemkiewicz – inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Małgorzata Staszczak – inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Ciepłowodach, zwanym dalej „OPS”, z zakresu realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 27 czerwca 2023 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 22 grudnia 2022 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2023 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Ewa Trasper zatrudniona na stanowisku Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciepłowodach z dniem 20 czerwca 2018 r.

Pani Ewa Trasper ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Podpisany w dniu 11 sierpnia 2023 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciepłowodach w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z ustawy.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5, 6, 10, 11, 12, 14, 16, 16a, 17, 18, 19 i 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowywania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania zgodnie z art. 16a oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6)
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych (pkt 12),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17),

- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Ustalono, że Kierownik OPS w Ciepłowodach nie potwierdzał prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w oparciu o art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2561 ze zm.). Decyzje w przedmiotowym zakresie wydawał Wójt Gminy Ciepłowody .

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 3, 7, 8, 9 i 15 ustawy nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Kierownik w okresie objętym kontrolą nie informowano o potrzebach/nie złożono wniosków o udzielenie pomocy w formie:

- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9),
- sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15).

Ustalono, że Gmina Ciepłowody nie prowadzi na swoim terenie mieszkań chronionych. Jednakże gotowość do realizacji niniejszego zadania tj. do zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych zabezpiecza w oparciu o zawarte porozumienie. W 2021 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciepłowodach zawarł porozumienie o współpracy Nr 01/03/2021 z dnia 3.03.2021 r. z Wielobranżową Spółdzielnią Socjalną

„Pomocna Dłoń”, ul. Sokola 28/43, 26-110 Skarżysko-Kamienna o możliwości umieszczenia osób potrzebujących pomocy w mieszkaniu chronionym dla seniorów i osób niepełnosprawnych. Porozumienie zawarto na okres od 3.03.2021 r. do 3.03.2026 r.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 4 i 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych (pkt 1),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenia i realizacji programów osłonowych (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (pkt 5).

Gmina nie posiada na swoim terenie domów pomocy społecznej, rodzinnych domów pomocy oraz ośrodków wsparcia o zasięgu gminnym. Osoby z terenu Gminy Ciepłowody wymagające umieszczenia w domu pomocy społecznej kierowane są do placówek odpowiedniego typu, zlokalizowanych najbliżej miejsca ich zamieszkania. W trakcie kontroli stwierdzono, iż w DPS przebywały 3 osoby z terenu gminy Ciepłowody. Ponadto jak zapewnił podczas kontroli Kierownik OPS w razie potrzeby zostanie zapewnione stosowne wsparcie.

Gmina Ciepłowody nie realizowała zadania z art. 17 ust. 2 pkt 2 ustawy dotyczącego przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze (pkt 2), gdyż jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka w okresie objętym kontrolą nie było wniosków o taką pomoc. Ponadto Gmina w okresie objętym kontrolą z uwagi na braki kadrowe nie opracowywała i nie realizowała projektów socjalnych (art. 17 ust. 2 pkt 3a ustawy).

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina realizowała zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6 i 9 ustawy, dotyczące: realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup

społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia i wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Zadania z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 7 i 8 ustawy dotyczące:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywnościową lub ekologiczną (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8),

nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Kierownik OPS, w okresie objętym kontrolą na terenie Gminy nie było zgłoszeń/wnioseków o taką pomoc.

Gmina Ciepłowody nie prowadziła i nie rozwijała infrastruktury środowiskowych domów samopomocy (art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy). Jednakże, jak wyjaśnił Kierownik OPS, w przypadku zapotrzebowania na tą formę pomocy osoby będą kierowane do ŚDS w innych gminach lub powiatach po zawarciu stosownego porozumienia.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciepłowodach koordynował realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 110 ust. 4 ustawy).

Kierownik OPS nie wytaczał powództw o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy. Jednakże osobom zgłaszającym się do Ośrodka udzielano informacji o sposobie ich wytaczania (art. 110 ust. 5 ustawy).

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie kierował wniosków o ustalenie niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności, jednakże mieszkańcom Gminy udzielano informacji w przedmiotowym zakresie oraz udostępniano druki.

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciepłowodach składał Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

Kierownik Ośrodka spełniał odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy, tj. posiadał, co najmniej 3 letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w OPS spełniali wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia 400 zł wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy otrzymywali wszyscy pracownicy socjalni zatrudnieni w OPS, do których podstawowych obowiązków należało świadczenie pracy socjalnej, lub przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki. W aktach osobowych pracowników socjalnych znajdowały się stosowne pisma o przyznaniu powyższego dodatku oraz zakresy uprawnień i obowiązków.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmował obszar Gminy Ciepłowody zamieszkały na dzień kontroli przez 2 883 mieszkańców, w tym 7 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną. W Ośrodku Pomocy Społecznej w Ciepłowodach na dzień kontroli zatrudnionych było nadal tylko 2 pracowników socjalnych (2 etaty) świadczących pracę socjalną, lub przeprowadzających rodzinne wywiady środowiskowe poza siedzibą jednostki.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy ośrodek pomocy społecznej (...) zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Ośrodek pomocy społecznej (...) zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

W przypadku OPS w Ciepłowodach na dzień kontroli powyższy wskaźnik nadal nie był spełniony, mimo wydanego zalecenia w tym zakresie po kontroli przeprowadzonej w lutym 2019 r. Jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka od 2015 r. ogłasza nabory na ww.

stanowisko celem zatrudnienia trzeciego pracownika socjalnego, jednakże do tej pory nie udało się zatrudnić takiej osoby.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował zadania z pomocy społecznej wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 103 ze zm.), zwanej dalej „specustawą”.

W trakcie kontroli ustalono, że Ośrodek realizował:

- jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł w oparciu o art. 31 specustawy,
- pomoc w formie posiłku przyznanego doraźnie na czas nie dłuższy niż 2 miesiące.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą nie udzielano bezpłatnej pomocy psychologicznej z uwagi na brak zapotrzebowania na tego rodzaju wsparcie.

Ponadto ustalono, że Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciepłowodach posiadał upoważnienie wydane przez Wójta Gminy Ciepłowody do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach należących do właściwości Wójta Gminy Ciepłowody z zakresu ustalania prawa do jednorazowego świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 31 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W sprawie dotyczącej przyznawania i wypłacania zasiłku celowego stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 1 (M.Z.) z wniosku Strony z dnia 18.04.2023 r. „o przyznanie pomocy w związku z trudną sytuacją po śmierci żony”, rozstrzygniętej decyzją nr OPS.PS.4102.2.42.2023 z dnia 25.04.2023 r. o przyznaniu zasiłku celowego – ustalając w drodze wywiadu środowiskowego sytuację materialną rodziny, w dochodzie rodziny uwzględniono świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 653,42 zł z powodu sprawowania opieki nad niepełnosprawną żoną, pomimo, że zmarła ona w dniu 18.03.2023 r., zatem ww. świadczenie w miesiącu kwietniu winno stanowić dochód utracony.

Zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli

ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o: miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych i koszty uzyskania przychodu; składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach; kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

W zakresie udzielania pomocy w formie pracy socjalnej z wykorzystaniem kontraktów socjalnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. We wszystkich skontrolowanych kontraktach socjalnych (za wyjątkiem spraw nr 1.M.K. i nr 6.A.B.) nie dokonywano oceny realizacji działań ustalonych w kontraktach socjalnych.

Zgodnie ze wzorem formularza kontraktu socjalnego stanowiącego załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. z 2010 r., Nr 218, poz. 1439), ocena realizacji działań i ustaleń zawartych w kontrakcie socjalnym winna odbyć się w terminie w nim ustalonym.

W sprawach dotyczących przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawach dotyczących przyznanego świadczenia niepieniężnego w formie usług podczas przeprowadzanych wywiadów środowiskowych
- z Panią J.C. w dniu 21.12.2022 r. nie uzupełniono/wypełniono części B, wiersza 1 Kwestionariusza Rodzinnego Wywiadu Środowiskowego Część I,
 - z Panią M.Ł. w dniu 21.12.2022 r. nie uzupełniono/wypełniono części B, wiersza 1, części H (brak daty pod oświadczeniem) Kwestionariusza Rodzinnego Wywiadu Środowiskowego Część I,
 - z Panią A.B. w dniu 24.08.2022 r. nie uzupełniono/wypełniono części J - Planu Pomocy na Rzecz Osoby lub Rodziny (wiersz 1-4), rodzaju i zakresu pomocy oraz części H (brak daty pod oświadczeniem) Kwestionariusza Rodzinnego Wywiadu Środowiskowego Część I.

Zgodnie z art. 107 ust. 6 ustawy mając na uwadze konieczność zapewnienia rzetelności i kompleksowości przeprowadzanego rodzinnego wywiadu środowiskowego Minister Rodziny i Polityki Społecznej określił w drodze rozporządzenia wzór

kwestionariusza rodzinnego wywiadu środowiskowego. Mając na uwadze § 4 rozporządzenia z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 893) stwierdzić należy, że wywiad środowiskowy jest podstawowym instrumentem pracy pracownika socjalnego, który umożliwia mu zapoznanie się z sytuacją prawną i faktyczną osoby czy rodziny ubiegającej się o przyznanie świadczeń, a następnie podjęcie właściwych działań zmierzających do udzielenia właściwej pomocy. Powinien być zatem sporządzony w sposób rzetelny i kompleksowy, a poszczególne części kwestionariusza wywiadu wypełnione i potwierdzone podpisem ze wskazaniem daty zgodnie ze wzorem odpowiedniego kwestionariusza wywiadu. Jest bowiem protokołem z przesłuchania danej osoby, sporządzonym pod rygorem odpowiedzialności karnej za udzielanie nieprawidłowych informacji. Z prawnego punktu widzenia wywiad środowiskowy jest środkiem dowodowym za pomocą którego organ administracji ustala sytuację faktyczną. Wypełniony druk wywiadu jest dokumentem urzędowym sporządzonym przez uprawnionego pracownika w prawem przewidzianej formie.

2. W sprawie nr 1 I.C. dotyczącej przyznanego świadczenia niepieniężnego w formie usług opiekuńczych od 1.01.2023 r. do 31.12.2023 r. w wymiarze 5 godzin dziennie przez 7 dni w tygodniu decyzję administracyjną o nr OPS.PS.4120.1.1.2022 z dnia 30.12.2022 r. doręczono Stronie bez wskazania daty jej doręczenia.

Właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron.

Przepisy art. 39 i następane ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.) zwanej w dalszej treści „k.p.a.”, regulujące kwestie doręczeń w postępowaniu administracyjnym, nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące. Obowiązek dysponowania przez organ dokumentem potwierdzającym odbiór aktu jest jasno i jednoznacznie sformułowany. Decyzje administracyjne należy doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione

osoby lub organy. W przypadku doręczania korespondencji przez pracowników należy dopilnować, aby odbierający potwierdził doręczenie mu pisma swym podpisem, ze wskazaniem daty doręczenia.

W zakresie sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawozdaniu rocznym MRiPS-03 za I-XII 2022 r. w Dziale 1B. Udzielone świadczenia - zadania własne gmin, w wierszu 31 - Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego nie wykazano zasiłku przyznanego w związku z pożarem jaki miał miejsce w dniu 25/26.03.2022 r. (sprawa N.B.). Ponadto w Dziale 2. Rzeczywista Liczba Rodzin i Osób Objętych Pomocą Społeczną w wierszu 8 wykazano 2 kontrakty socjalne i 2 osoby objęte kontraktami, natomiast przedłożona podczas kontroli do sprawdzenia rzeczywista liczba kontraktów zawartych w roku 2022 wynosiła 3 (kontrakty zawarte zostały z 3 osobami).

W związku z powyższym należy stwierdzić, że dane przekazane w wersji elektronicznej zawarte w sprawozdaniu rocznym MRiPS-03 za okres I-XII 2022 r. w Dziale 1B. Udzielone świadczenia - zadania własne gmin, w wierszu 31 - Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego oraz w Dziale 2 Rzeczywista Liczba Rodzin i Osób Objętych Pomocą Społeczną, w wierszu 8 nie są spójne z zastanym podczas kontroli stanem faktycznym. W sprawozdaniu nie wykazano przyznanego zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, tj. pożaru w sprawie 1.N.B., oraz nie wykazano właściwej liczby wykorzystanego narzędzia w ramach pracy socjalnej tj. kontraktu socjalnego, który został zawarty z 3 osobami/rodzinami w przywołanym okresie sprawozdawczym.

Sprawozdawczość przekazywana do Wojewody powinna uwzględniać wszystkie dane liczbowe dotyczące przyznawanych świadczeń oraz udokumentowanej pracy socjalnej prowadzonej w oparciu o kontrakt socjalny (art. 17 ust. 1 pkt 17 w związku z art. 40, 45 ust. 2 ustawy).

W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków stałych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 4 Z.W. dotyczącej zmiany wysokości przyznanego zasiłku stałego poczynszy od 1.01.2022 r. decyzję administracyjną o nr OPS.PS.4100.10.13.2022 z dnia 21.01.2022 r. doręczono Stronie bez wskazania daty jej doręczenia. Ponadto w aktach sprawy nr 5 E.K. dotyczącej przyznanego zasiłku stałego brak jest potwierdzenia doręczenia Stronie decyzji administracyjnej o nr OPS.PS.4100.9.69.2022 z dnia 28.12.2022 r.

Analogicznie jak w sprawie dotyczącej przyznanego świadczenia niepieniężnego w formie usług opiekuńczych właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron.

Przepisy art. 39 i następne k.p.a., regulujące kwestie doręczeń w postępowaniu administracyjnym, nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące. Obowiązek dysponowania przez organ dokumentem potwierdzającym odbiór aktu jest jasno i jednoznacznie sformułowany. Decyzje administracyjne należy doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania korespondencji przez pracowników należy dopilnować, aby odbierający potwierdził doręczenie mu pisma swym podpisem, ze wskazaniem daty doręczenia.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak spełnienia wskaźnika zatrudnienia pracowników socjalnych zgodnie z art. 110 ust. 12 ustawy.
2. Błędne ustalenie dochodu rodziny w sprawie dotyczącej przyznania pomocy w formie zasiłku celowego.
3. Brak sporządzonej oceny realizacji działań ustalonych w kontraktach socjalnych.
4. Nierzetelne sporządzanie wywiadów środowiskowych w sprawach dotyczących przyznawanego świadczenia niepieniężnego w formie usług opiekuńczych.

5. Brak potwierdzenia odbioru przez Stronę decyzji administracyjnej przyznającej pomoc w formie zasiłku stałego, brak wskazania daty odbioru decyzji administracyjnej przyznającej pomoc w formie zasiłku stałego oraz przyznającej usługi opiekuńcze.
6. Błędne sporządzenie sprawozdania MRPiPS-03 za rok 2022 w Dziale 1B. Udzielone świadczenia - zadania własne gmin, w wierszu 31 - Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego oraz Dziale 2 – Rzeczywista Liczba Rodzin i Osób Objętych Pomocą Społeczną w wierszu 8 - Kontrakt socjalny.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości wydaje się następujące zalecenia pokontrolne:

1. Uregulować kwestię zatrudnienia pracowników socjalnych tak, aby Ośrodek zatrudniał w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

Podstawa prawna: art. 110 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.).

Termin wykonania: do 31 grudnia 2023 r.

2. Za dochód przyjmować sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o: miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych i koszty uzyskania przychodu; składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach; kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Podstawa prawna: art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Kontrakty socjalne sporządzać starannie i rzetelnie, zgodnie ze wzorem formularza stanowiącym załącznik do rozporządzenia w sprawie kontraktu socjalnego. Każdorazowo wypełniać wszystkie części druku. Oceny realizacji działań i ustaleń zawartych w kontrakcie socjalnym dokonywać w terminie w nich ustalonym.

Podstawa prawna: rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 218, poz. 1439).

Termin wykonania: na bieżąco.

4. W celu ustalenia sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia, a następnie podjęcia właściwych działań zmierzających do zaplanowania pomocy i zatwierdzenia jej przez Kierownika, rodzinne wywiady środowiskowe sporządzać starannie i rzetelnie. Poszczególne części wywiadu winny być wypełnione i potwierdzone podpisem ze wskazaniem daty zgodnie ze wzorem odpowiedniego kwestionariusza wywiadu.

Podstawa prawna: art. 107 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), § 4 rozporządzenia z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 893).

Termin wykonania: na bieżąco.

5. Decyzje administracyjne w sprawach pomocy społecznej doręczać stronom postępowania za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy, a gdy działa przez przedstawiciela – temu przedstawicielowi. W przypadku doręczania pism w lokalu organu administracji publicznej lub przez pracowników dopilnować aby odbierający pismo potwierdzał doręczenie mu pism swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.

Podstawa prawna: art. 39, art. 40 § 1, art. 42 § 2, art. 46 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

6. Sprawozdawczość przekazywaną do Wojewody sporządzać z uwzględnieniem danych liczbowych dotyczących przyznanych w danym okresie sprawozdawczym świadczeń oraz udokumentowanej pracy socjalnej prowadzonej w oparciu o kontrakt socjalny.

Podstawa prawna: art. 17 ust. 1 pkt 17 w związku z art. 40, 45 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Ciepłowody
- 2.a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Wniosków w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

E. Nowak
Ewelina Nowak